

ROČNÍK XXVI ŽELEZNIČNÝ JANUÁR 2018

SEMAFOR

MESAČNÍK ZAMESTNANCOV ŽELEZNÍC SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Modernizácia Dolný Hričov - Žilina je ukončená

Rekonštrukcia v Trnave

Nehody spôsobili aj profesionáli

Foto: Peter MELICHER

Generálny riaditeľ ŽSR: „Začneme naplno robiť hneď od začiatku roka“

Vážené kolegyně, vážení kolegovia, rok 2018 je tu a začal písať 170. rok histórie železnice na území Slovenska. Tristošesťdesiatpäť nových dní, ktoré nás čakajú, aby sme spoločne absolvovali cestu za splnením úloh, cieľov, projektov, aby sme zabezpečili každodennú bezpečnú prevádzku infraštruktúry, plynulosť železničnej dopravy, za ktorú zodpovedáme. Verím, že ste si počas sviatkov oddýchlí, strávili príjemné chvíle radosti, pohody v kruhu rodiny a priateľov, aj keď mnohí z vás, ako to už na železnici býva zvykom, trávili aj počas sviatkov čas pri plnení povinností v práci.

V závere roka som vám za vašu skvelo odvedenú a zodpovednú prácu vyjadril poďakovanie a obdiv. Nastal čas otvorene vám predložiť zúčtovanie uplynulého roka v mene svojom i v mene mojich kolegov z vedenia, keďže som vám pred rokom prisľúbil, že moje priority a ciele budete môcť spolu s celým vedením posúdiť a zhodnotiť o 12 mesiacov.

Za rok pôsobenia na ŽSR som sa vďaka tejto práci a predovšetkým vďaka vám veľmi veľa naučil. Pochopil som obrovské rozdiely oproti súkromnému sektoru, chápem už súvislosti, veci, o ktorých som do príchodu na ŽSR nevedel, naučil som sa čo - to z odborných vecí.

Hoci som prešiel rôznymi významnými pozíciami, práca na železnici mi ukázala, že je to pre toho, kto tu nikdy nepracoval, špecifická oblasť s nepredstaviteľným množstvom informácií, pravidiel a zásad. Z toho vyplýva aj obrovské množstvo úloh, rôznych druhov procesov, rozdielny spôsob riadenia a komunikácie na rôznych úrovniach. Aj toto som musel veľmi rýchlo spoznať, snažil som sa to pochopiť a stále sa snažím tomu viac porozumieť.

Rok 2017 sme ukončili, a tak je na mieste bilancia. **Začnem tým, čo sa nám za uplynulý rok nepodarilo zrealizovať, kde naše plány zostali nedotiahnuté. Asi najcitlivejšie všetci vnímame procesy spojené s obstarávaním. Hoci to bola moja priorita, zmeny postupovali len pomaly, obstarávanie dôležitých tovarov a služieb je stále enormne dlhé, neefektívne, bráni nám plniť plán, aj keď viacerí z vás ste avizovali predsa len zmeny k lepšiemu.** Jeden z najväčších restov, ktorý nám zostal, je v súvislosti s touto oblasťou aj obstaranie nových áut a koľajových vozidiel. Neúmerne dlho sa ťahá aj obstaranie nových uniforiem. Ruka v ruke s pomalým obstarávaním ide aj pomalá realizácia údržby a opráv infraštruktúry. Navyše sme v roku 2017 zaznamenali u viacerých dodávateľov aj neplnenie harmonogramu výlukov.

Z pohľadu nášho vzťahu s ministerstvom dopravy zatiaľ stále nemáme vyriešené dofinancovanie projektov, na ktoré nám už európske fondy, ktoré zabezpečujú železničné prepojenie Európy (CEF) potvrdili, že naše vybrané projekty z väčšej časti zaplatia. Nepodarilo sa nám presadiť zmenu smernice ministerstva o nakladaní s nehnuteľným majetkom. **Stále nám chýba dôležitý strategický dokument, a to štúdia realizovateľnosti uzla Bratislava,** ktorej odovzdanie sa posunulo z minulého roku na rok 2018. Od tejto štúdie závisia viaceré plány železnice a dopravy celkovo v Bratislave. **Rok 2017 nám však priniesol aj veľa úspechov, vecí a zásadných zmien, ktoré sa nám podarilo. V prvom rade sa nám podarilo dosiahnuť vyrovnané hospodárenie, čo je náš základný cieľ.** Aj keď definitívne čísla ešte spracovávame, ŽSR dosiahnu za minulý rok mierny zisk. **Osobne za obrovský úspech považujem, že sa nám podarilo oproti plánovanému**

rozpočtu získať od štátu navyše 74 miliónov €. Prostriedky sa použili predovšetkým do infraštruktúry, do jej obnovy a údržby, kde máme najväčšie nedostatky. Z už spomenutej 2. a 3. výzvy

CEF sme vybojovali financie na modernizáciu tratí v celkovej výške takmer 410 miliónov €, ktorá by sa mala uskutočniť v období najbližších 2 - 3 rokov. Medzi úspech zaraďujem aj dokončenie dvoch veľkých stavieb modernizácie, úseky Považská Teplá - Žilina a konečne aj Zlatovce - Trenčianska Teplá, aj keď druhý menovaný s výrazným oneskorením. Jedinečným projektom je aj výstavba Terminálu intermodálnej dopravy v Lužiankach, ako aj súťaž na prevádzkovateľa TIP v Žiline.

V druhej polovici roka sme ukončili roky sa ťahajúci zmluvný vzťah so spoločnosťou Transprojekt, aby sme vzápätí rozbehli dve, pre cestujúcich zásadné rekonštrukcie bývalej reštaurácie a bývalého služobného podchodu na bratislavskej hlavnej stanici. V rámci všetkých štyroch oblastných riaditeľstiev sme realizovali množstvo výluk, kedy sa opravoval železničný zvršok, spodok, výhybky, mosty, tunely, rekonštruovalo sa trakčné vedenie, odstraňovali sme pomalé cesty, vysporiadali sme sa s padajúcim svahom na širokom rozchode, zrekonštruovali

a zmodernizovali sme mnohé železničné priestestia. V rámci štandardov železničných staníc sme dbali o ich dodržiavanie, novú tvár dostali viaceré stanice a zastávky.

V rámci interných zmien ŽSR sa nám podarilo naštartovať podstatnú zmenu v systéme odmeňovania zamestnancov so zameraním na prevádzkové profesie, rozbehli sme duálne vzdelávanie aj štipendijné programy pre stredoškólov aj vysokoškólov. Ukončili sme optimalizáciu v rámci činností, ktoré boli zdvojené, výrazné zmeny sa dotkli ľudských zdrojov, controllingu a administratívy. Na základe optimalizácie procesov som rozhodol od 1. januára 2018 o vzniku novej organizačnej jednotky - Správa majetku ŽSR aj Železničného múzea SR. Vnímam som a vnímam, že viaceré moje rozhodnutia vyvolali v prvom momente nevôľu a nepochopenie, ale som presvedčený, že po zabehnutí sa týchto zmien sa ukáže, že budú pre ŽSR prínosom a našu prácu zefektívnia.

Rok 2017 bol ťažký, ale rok 2018 bude ešte ťažší. Všetko, čo som vymenoval ako neúspech, musíme v roku 2018 zmeniť, dokončiť, zefektívniť. V oblasti financií je alfou a omegou zmluva o poskytnutí železničnej infraštruktúry, ktorej podpisom sme rok 2018 začali. **Jej súčasťou je zvýšenie dotácie pre ŽSR z pôvodných 250 miliónov € na 270 miliónov €.** Tento úspech sa odvíjal od nášho podrobného materiálu o aktuálnom stave železničnej infraštruktúry. Na jeho základe sme na ministerstve dopravy bojovali o navýšenie financií. A hoci sme nedostali toľko, koľko by sme reálne potrebovali, **podarilo sa nám vyrokovať aspoň 20 miliónov € navyše,** ktoré budú určené na obnovu a rozvoj infraštruktúry.

V roku 2018 nás čaká uzatvorenie dvoch súťaží na modernizáciu úseku Devínska Nová Ves - Kúty - štátna hranica SR/ČR a Poprad - Lučivná, vyhodnotenie súťaže na prevádzkovateľa terminálu v Žiline, vyhlásenie súťaže na modernizáciu uzla Žilina, dokončenie rekonštrukcie II. nástupišťa v Trnave, rekonštrukcie na hlavnej stanici v Bratislave a v Lučenci a mnohé ďalšie. V projekte zvyšovania zabezpečenia na 75 priecestiach tento rok začneme s ich prvou tretinou. Dodávka nových cestných áut a uniforiem sa v priebehu tohto roka musí zrealizovať a tiež začneme s bezodkladným obstaraním strategických tovarov a služieb.

Milé kolegyně, kolegovia, na železnici býva začiatok roka vždy spomalený, tentokrát však začneme svižnejšie a hlavne efektívnejšie. Každý z vás presne vie, aké má úlohy, povinnosti, aké podklady a požiadavky treba vypracovať pre obstarávanie. Plán investícií aj plán obstarávania už boli schválené, takže pracujme naplno hneď od úvodných dní roka. Odhodlanie, znalosti, vytrvalosť a vzťah k železnici nikomu z vás nechýba, podporu od vedenia máte. Už vopred vám ďakujem za pomoc a spoluprácu.

Martin Erdössy, generálny riaditeľ ŽSR

NA OBÁLKE

Najsledovanejším vlakom na Slovensku bol 10. decembra 2017 R 603, ktorý premiérovovo viedol na infraštruktúre ŽSR nový rušeň Vectron.

ŽSR podpísali dodatok ku Kolektívnej zmluve

Prevádzkovým zamestnancom stúpnu platy

ŽSR a 11 odborových organizácií podpísali 18. decembra 2017 na základe spoločnej dohody Dodatok č. 1 ku Kolektívnej zmluve ŽSR 2017 – 2018, ktorý rieši otázku mzdového nárastu pre budúci rok. Zvýšenie miezd bude zabezpečené novým systémom odmeňovania zamestnancov a tarifných tried, ktoré sa v roku 2018 dotknú všetkých železničarských prevádzkových profesií.

Tarifná mzda bude s účinnosťou od 1. februára 2018 zvýšená u prevádzkových zamestnancov, s najvyšším nárastom u typových pozícií ako elektromontér, návestný majster, signalista, rušňovodič traťový strojník, rušňovodič elektromontér a výpravca. Navrhovaná zmena predstavuje zvýšenie objemu mzdových nákladov na tarifné mzdy v roku 2018 o 9 %. Cieľom ŽSR je oceniť náročnosť profesií vzhľadom na požadovanú odbornú a zdravotnú spôsobilosť, podporiť u zamestnancov kariérny rast a postupne sa priblížiť k aktuálnym mzdám na trhu práce. „Adekvátne ohodnotenie železničiarov je oblasť, ktorá u nás rokmi zaostala. Zmena sa nerodila ľahko a vyžadovala si čas, ale som veľmi rád, že sme prišli s konkrétnym návrhom na jasnú a hlavne citelnú zmenu k lepšiemu a odborové organizácie sa s týmto návrhom nakoniec stotožnili,“ uviedol generálny riaditeľ ŽSR Martin Erdössy. Celkovo sú zmeny naplánované na tri roky. „Navrhovaný systém zohľadňuje náročnosť profesií vzhľadom na odbornú a zdravotnú spôsobilosť. V tomto prvom kroku pôjde celkovo o zvýšenie taríf u takmer 12 400 zamestnancov,“ dodal M. Erdössy.

(pop), foto: Ondrej MLYNKA

Generálny riaditeľ ŽSR M. Erdössy pri podpise dodatku Kolektívnej zmluvy.

Personálne zmeny na ŽSR

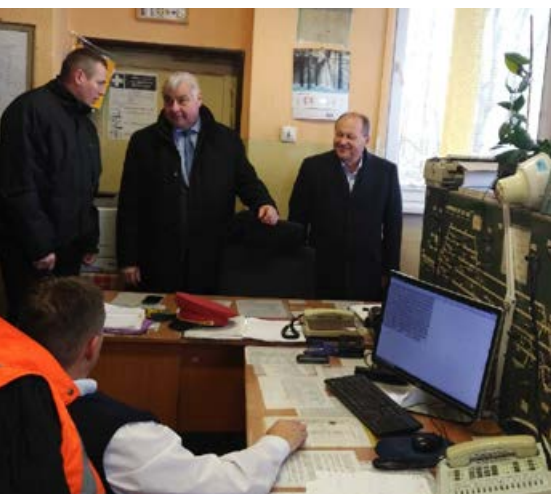
Generálny riaditeľ ŽSR Martin Erdössy dňom 18. decembra 2017 poveril výkonom funkcie riaditeľa Závodu služieb železníc Bratislava Zuzanu Hudákovú počas dočasnej pracovnej neschopnosti Petra Výboštoka. S príchodom nového roka sa udiali tri personálne zmeny. Dňom 1. januára 2018 bol vymenovaný do funkcie riaditeľa Správy

majetku ŽSR Bratislava Ján Kováč a do funkcie námestníka riaditeľa Správy majetku bola zaradená Katarína Tkáčiková. Od rovnakého termínu bol do funkcie vedúceho Účelového strediska ŽSR – Železničného múzea Slovenskej republiky zaradený Michal Tunega.

(pav)

Minister dopravy v Čiernej nad Tisou

Hľadať možnosti zlepšenia pracovných podmienok železničiarov v Čiernej nad

Tisou bolo cieľom návštevy ministra dopravy a výstavby Arpáda Érseka v polovici januára na východe Slovenska. Budovy aj ich vybavenie je zastarané, či a ako sa môžu vylepšiť, je úloha pre ŽSR ako vlastníka a ZSSK Cargo ako nájomcu v jednej z budov, ktorú si zúčastnení osobne pozreli. „V Čiernej nad Tisou máme 177 budov, z nich veľká časť je neobsadená. Predpokladám, že nájdeme možnosti na menšiu rekonštrukciu,“ uviedol generálny riaditeľ ŽSR Martin Erdössy. Minister dopravy si pozrel aj výkon služby zamestnancov ŽSR v Maťovciach a na železničnej stanici vo Veľkých Kapušanoch. V spolupráci so samosprávou zástupcovia ministerstva i ŽSR riešili možnosti obnovenia osobnej dopravy v tomto úseku.

(pav, foto autorka)

Novinka pre naše počítače - Windows 10

Rozvoj informačných technológií ide ruka v ruku s rozvojom softvéru a operačných systémov na nich prevádzkovaných. ŽSR v súčasnosti prevádzkujú a používajú na svojich pracovných staniciach (počítače, notebooky) najmä operačný systém Windows 7, novinkou bude v dohľadnej dobe inštalácia nového Windowsu 10 do všetkých počítačov.

NOVINKE PREDCHÁDZALO TESTOVANIE A ANALÝZY

Keďže vývoj operačného systému Windows 7 bol už zo strany Microsoft ukončený a nahradil ho nový, moderný operačný systém Windows 10, spoločnosť Microsoft postupne utlmuje a ukončuje aj podporu na staršie operačné systémy. Tento fakt zohľadňujú aj výrobcovia nových počítačov a notebookov, ktoré už navrhujú tak, aby vedeli optimálne a v plnej miere využiť možnosti nových moderných operačných systémov. Windows 10 je zameraný najmä na riešenie ochrany bezpečnosti dát používateľov, ochranu pred cieľeným zneužitím a neoprávneným vstupom do zariadení, na ktorých je implementovaný. Okrem bezpečnostnej stránky prináša množstvo užívateľských, funkčných a grafických vylepšení. „Na základe už spomenutých faktov, pristúpili ŽSR k dôležitému strategickému rozhodnutiu, k celoplošnému prechodu na operačný systém Windows 10 na všetkých pracovných staniciach, ktoré technologicky vyhovujú a sú bez problémov schopné prevádzky Windows 10. V jednoduchosti sa dá povedať, že sú to všetky súčasné pracovné stanice, na ktorých je prevádzkovaný operačný systém Windows 7. Všetky nové zariadenia, ktoré budú dodávané v rámci pravidiel cyklu obnovy, budú už výhradne s Windows 10,“ hovorí Ján Dékány z O 210 GR ŽSR. ŽSR zrealizovali koncom roka 2017 nákup nových koncových zariadení PC a notebookov, ktoré sa v súčasnosti inventarizujú, konfigurujú a pripravujú na postupnú výmenu u používateľov v zmysle už spomenutých pravidiel cyklu obnovy zastaranej výpočtovej techniky. „Proces prechodu na nový operačný systém v takom veľkom podniku, ako sú ŽSR, nie je vôbec jednoduchý. Pred samotným rozhodnutím, pristúpiť k celopodnikovému prechodu, bolo potrebné vykonať množstvo interných analýz a testovaní. Museli sme zanalyzovať všetky pracovné stanice, či vyhovujú podmienkam prevádzkovateľnosti Windows 10. Takisto bolo potrebné otestovať všetky prevádzkované aplikácie a informačné systémy, či sú pripravené na prevádzkovanie pod operačným systémom Windows 10. Celý tento proces bol realizovaný počas roku 2017 v úzkej spolupráci Železničných telekomunikácií (ŽT) a O210 GR,“ vysvetľuje J. Dékány. Zároveň dodáva, že vzhľadom na zložitosť testovaní a návrhov vhodného riešenia technológie realizácie celoplošnej implementácie využili aj pomoc a podporu od partnerskej spoločnosti BSP, s ktorou majú ŽSR dlhodobu uzatvorenú partnerskú zmluvu na podporu produktov a technológií Microsoft. Počas prípravnej etapy boli otestované rôzne spôsoby technológie implementácie Windows 10 na stovkách pracovných staníc zamestnancov ŽT a O210 GR.

VÝHODY WINDOWS 10

Hlavným dôvodom prechodu na Windows 10 je zabezpečenie jednoduchšej a efektívnejšej správy pracovných staníc Železničnými telekomunikáciami, zabezpečenie vysokej úrovne bezpečnosti IT prostredia a možnosť maximálneho využitia výkonu nových technológií, ktoré budú prostredníctvom Železničných telekomunikácií nasadzované. Okrem hlavných technických dôvodov, inovácia na nový operačný systém so sebou priniesla množstvo pozitívnych zmien, ktoré vám uľahčia každodennú prácu, s ktorou sa pri Windows 10 stretnete:

- systém je rýchlejší,
- krajší a funkčne bohatší správca úloh,
- vylepšená grafika, prepracovaná a rozšírená ponuka štart,
- systém vyžaduje menej zásahov a nastavovaní,
- novšie funkcie a vylepšenia,
- nové aktualizácie a vylepšenia systému budú doručované automaticky.

INŠTALÁCIA NOVÉHO WINDOWS-U NENÁSILNE A PODĽA VLASTNÝCH MOŽNOSTÍ

Prechod na Windows 10 bude realizovaný postupne po jednotlivých vybraných skupinách organizačných jednotiek ŽSR. Cieľoví používatelia dostanú včas informáciu hromadným e-mailom o termíne a spôsobe

inovácie. Inovácia operačného systému začne na Generálnom riaditeľstve ŽSR a následne na jednotlivých organizačných jednotkách ŽSR. Cieľovej skupine bude vopred oznámený termín, počas ktorého si budú spúšťať inováciu na nový operačný systém. „V spolupráci so Železničnými telekomunikáciami sme zvolili nenásilný spôsob inovácie na Windows 10 na pracovných staniciach. Počas tohto časového rozsahu sa používateľ rozhodne sám, kedy proces obnovy spustí. Samotná obnova sa následne vykoná úplne automatizovane bez straty dát a nastavení v pôvodnom operačnom systéme. Samotná obnova zaberie cca 2 – 3 hodiny, počas ktorej sa s pracovnou stanicou nebude dať pracovať. Preto sme nechali možnosť výberu vhodného času na spustenie obnovy na používateľa. Takto môže počas vysokej pracovnej záťaže spustiť obnovu aj pred odchodom zo zamestnania a ráno po príchode už bude mať pracovnú stanicu inovovanú a pripravenú na prácu. Používatelia budú mať vyhradený dostatočný časový interval na vykonanie inovácie na Windows 10,“ popisuje postup Ján Dékány. Upozorňuje aj na dôležitý fakt - ak však vo vyhradenom čase nevykonáme inováciu, bude následne vynútená správcom. Preto odporúča vykonať inováciu v ponúknutom časovom intervale.

ČO ROBIŤ V PRÍPADE TECHNICKÝCH PROBLÉMOV

Vzhľadom na počet pracovných staníc nie je vylúčené, že môže dôjsť k ojedinelým zlyhaniam počas obnovy. Pre tieto prípady budú pripravení na jednotlivých regionálnych pracoviskách technici – experti ŽT, ktorí boli špeciálne zaškolení a zabezpečia v prípade neštandardného priebehu odbornú pomoc a poradenstvo. Takisto bude možné všetky vzniknuté problémy hlásiť na Hotline ŽT na číslo 920/2727 alebo e-mailom. Ako pridanú hodnotu pre používateľov pripravujeme špecializovanú pomoc prostredníctvom Intranetových stránok ŽSR, na ktorých budú zverejňované rady, pomôcky, skúsenosti iných používateľov, možnosť komunikácie formou interného diskusného fóra. V rámci pomoci zamestnancom po prechode a potrebe preškolenia na prácu v novom operačnom systéme je možné požiadať formou interného vzdelávania o školenie v rámci ponúk Ústredného inštitútu vzdelávania ŽSR v Bratislave. Odborní lektori budú pripravení poskytnúť kurzy a školenia zamerané na Windows 10 a ďalšie súvisiace produkty. „Pre priblíženie problematiky zamestnancom pripravujeme informačný stánok. Stánok bude postupne umiestnený na GR ŽSR a jednotlivých oblastných riaditeľstvách. V stánku budú na vymedzenú dobu dostupní experti ŽT a spoločnosti BSP, ktorí budú pripravení zodpovedať všetky otázky súvisiace s prechodom na Windows 10. Všetky tieto rozhovory v stánkoch budú spríjemnené dobrou šálkou kávy,“ hovorí Dékány. V stánkoch budú vystavené o testovanie aj nové technológie s podporou Windows 10, ktoré ŽSR obstarali a ktorými budú postupne nahradzované súčasne staré pracovné stanice. Zároveň z odboru 210 dodávajú: „Aj týmto spôsobom chceme odbúrať obavy zamestnancov z pripravovanej zmeny a dať možnosť siahnuť si na nový systém Windows 10 ešte pred uvedením do prevádzky. Sledujte e-maily, budete pozvaní a prídte si pozrieť novú energiu pre naše mašiny.“

Hlavná stanica v Bratislave bude mať novú čakáreň aj podchod

Od začiatku decembra vládne na bratislavskej hlavnej stanici stavebný ruch, prebieha viacero rekonštrukcií zároveň a cestujúci si všimli niektoré novinky už pred vianočnými sviatkami. Pre rekonštrukčné práce sa ŽSR rozhodli v záujme zvýšenia komfortu, bezpečnosti a dodržiavania platnej legislatívy pre pohyb aj telesne postihnutých cestujúcich.

PRIESTORY BÝVALEJ REŠTAURÁCIE BUDÚ K DISPOZÍCII CESTUJÚCIM

Dlho zatvorená a nevyužívaná reštaurácia v historickej časti hlavnej budovy prejde premenou, začalo sa postupne s búracími prácami a murovacími prácami.

REKONŠTRUKCIA VNÚTORNÝCH PRIESTOROV ZAHŔŇA TIETO PRÁCE:

- vybudovanie novej prípojky napätia,
- úprava rozvodov,
- ústredné vykurovanie,
- výmena dlažby a obkladov,
- nátery a maľby,
- vybudovanie informačného systému,
- vybudovanie rozhlasového zariadenia,
- elektrický zabezpečovací systém,
- stolárske, klampiarske a tesárske práce,
- výmena poškodených výplní okien a dverí.

Rekonštrukciu nevyužívaných priestorov bývalej reštaurácie sa vytvoria priestory pre cestujúcich, vykoná sa technická predpríprava pre prípadné dočasné umiestnenie osobných pokladní a zabezpečí sa čiastočné zväčšenie poddimenzovanej plochy odchodovej haly. Vytvorenie nových a rozšírenie existujúcich priestorov a s tým súvisiacich služieb zvýši kultúru a komfort pre cestujúcu verejnosť. Uvedená rekonštrukcia sa realizuje za plnej prevádzky hlavnej stanice, vyžiadala si však uzatvorenie parkoviska pred budovou vládneho salónika, a to z dôvodov pohybu nákladných áut zhotoviteľa, aby sa predišlo prípadnému poškodeniu zaparkovaných osobných áut.

V týchto priestoroch sa už v lete vystriedajú stavbári s cestujúcimi.

SLUŽOBNÝ PODCHOD BUDE URČENÝ PRE CESTUJÚCICH

Keďže táto stanica nemá v súčasnosti zabezpečený plnohodnotný prístup cestujúcej verejnosti s obmedzenou schopnosťou pohybu a cestujúcich s ťažkou batožinou bezbariérovane na nástupištia č. 2 až 5, ŽSR začali s rekonštrukciou jestvujúceho služobného podchodu a existujúcich nákladných výtahov na nástupištiach č. 1 až č. 4 a vybudujú nový výtah na nástupišti č. 5. Prístup imobilných cestujúcich bude tak zabezpečený zo staničnej haly bezbariérovým prístupom na 1. nástupišti, odtiaľ výtahom do podzemia do prístupovej chodby, ktorá v úrovni pod koľajiskom zabezpečuje prístup k výtahom vedúcim k ostatným nástupištiam železnič-

nej stanice. Novonavrhované výtahy budú samoobslužné, vybavené všetkými potrebnými prvkami pre pohyb a ovládanie osobami so zníženou schopnosťou pohybu a orientácie. Stavebné práce v služobnom podchode sú rozsiahle. V prvom rade ide o búracie a demontážne práce, ktoré pozostávajú z demontáže jestvujúcich hydraulických výtahov a ich strojného zariadenia, búrania nadzemných častí výtahových veží na nástupištiach č. 2 až 4. Ďalej to bude vybudovanie otvorov pre výtah na 5. nástupišti, vybudovanie prebytočných priečok a dverných krídel. Vybúraná bude trasa pre nové odvodnenie výtahových šacht, vyčistené budú všetky priestory a povrchy. Tieto práce idú ruka v ruku s novými stavebnými konštrukciami, napríklad nové presklené výtahové šachty a už spomínané nové výtahy.

ĎALŠIE NOVINKY NA BRATISLAVSKEJ HLAVNEJ STANICI

Cestujúci si už určite všimli ďalšiu novinku - zamestnancov súkromnej bezpečnostnej služby (SBS). Od 6. decembra 2017 začali v ŽST Bratislava Hlavná stanica, Bratislava Vinohrady, Bratislava Nové Mesto a Bratislava Petržalka pôsobiť dve dvojčlenné hliadky SBS. Už za prvých pár hodín ich pôsobenia v priestoroch týchto staníc ŽSR zaznamenali výraznú zmenu k lepšiemu. Darí sa im vykázat' bezdomovcov, asociálov a nepriateľské osoby z priestorov ŽSR, tým sa výrazne obmedzil zápach, neporiadok, znečisťovanie stanice, ale aj neslušné správanie a obťažovanie cestujúcich i samotných zamestnancov stanice či externých firiem. Hliadky tu budú pôsobiť 20 hodín denne od 4.30 do 00.30 hod., od apríla do októbra to bude jedna hliadka. Ďalšou novinkou je vybudovanie spúšťacej bezpečnostnej mreže z prvého nástupištia do priestorov hlavnej stanice. Mreža má zamedziť, aby v čase, kedy je železničná stanica zatvorená, nemohli priestory obsadiť a znečisťovať bezdomovci.

(pop), foto: autorka, ŽST Bratislava hlavná stanica

Spúšťacie mreže boli vybudované z jednoduchého dôvodu – aby sa počas uzatvorenia stanice do jej priestorov nikto nedostal.

Takto vyzerá existujúci podchod, ktorý po rekonštrukcii umožní napríklad cestujúcim s ťažkou batožinou jednoduchší prechod na nástupištia.

Hliadky SBS sa už v prvých dňoch osvedčili.

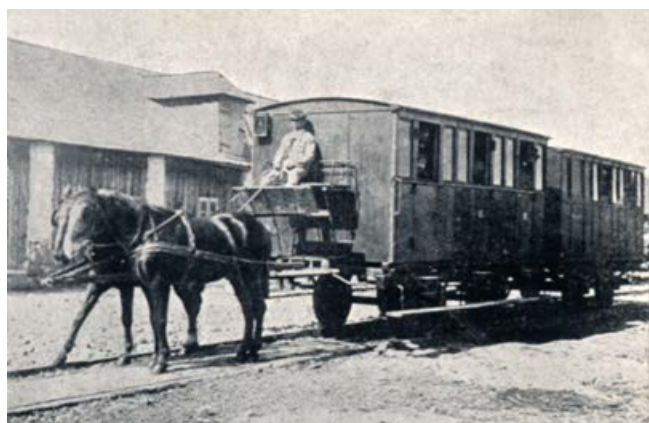
Prvé železnice na území Slovenska

Jedným zo základných princípov zmluvy o fungovaní EÚ je voľný pohyb osôb, tovarov, služieb a kapitálu. Hoci je toto slovné spojenie opakované pomerne často, nebolo by správne, keby nám malo preto zovšednieť. Veď premiestňovanie osôb a vecí je základnou podmienkou rozvoja ľudského druhu už od čias jeho vzniku. Pri príležitosti tohtoročného významného výročia 170. rokov železnice na území Slovenska vám prinášame seriál, prostredníctvom ktorého nazrieme do histórie, v ktorej sa rodili základné kontúry dnešného dopravného systému na území nášho štátu.

Napriek skutočnosti, že priechodnosť západných a severných hraníc Slovenska do istej miery komplikuje pohorie karpatského oblúka, viedli cez jeho územie oddávna významné cestné komunikácie nadregionálneho charakteru. Už v dobe kamennej to bola jedna z východných vetiev Jantárovej cesty. V časoch, kedy Rímska ríša vybudovala na strednom Dunaji svoju opevnenú hranicu, existovali cesty pozdĺž toku viacerých slovenských riek. Rozvoj cestnej siete na našom území sa podstatne urýchlil v 13. storočí, v období nemeckej kolonizácie po tatárskom vpáde.

Kvalita ciest bola však obvykle pomerne nízka. Zväčša išlo o prašné komunikácie s jednoduchými drevenými mostami, spevňované (štetované) len v oblastiach s dostatkom kameňa. Napriek určitým pokrokom, dosiahnutým najmä v období 18. storočia, bolo čoraz jasnejšie, že klasická cestná komunikácia nedokáže naplňať dobové potreby. Riešenie problému sa rodilo už od 16. storočia v sedemhradských baniach, kde sa objavili prvé banské vozíky, pohybujúce sa po koľajnicovej dráhe, tvorenej drevenými trámami, pričom smer ich jazdy bol usmerňovaný zvláštnymi okolesníkmi na nosných kolesách. Počas ďalšieho vývoja sa tento konštrukčný princíp rozšíril i v povrchovej doprave, drevo kolies i koľajnic bolo nahradené kovom a celý proces v roku 1803 zavýšilo použitie parného stroja v role pohonnej jednotky. Vznikla tak železnica, ako prvý mechanizovaný veľkokapacitný systém pozemnej dopravy.

Cesta pre uplatnenie železnice sa v Uhorsku začala otvárať po zlyhaní posledného pokusu uhorského snemu o koncepčné riešenie narastajúcich dopravných problémov krajiny výstavbou 13 strategických cestných ťahov štátnym nákladom z polovice 20. rokov 19. stor., na ktoré sa vtedy nepodarilo nájsť dostatok investičných prostriedkov. Navyše, krátko na to sa v susednom Rakúsku začala rozbiehať výstavba prvej európskej magistrálnej železničnej trate, spájajúcej Viedeň a Halič trasou obchádzajúcou zo západu Karpaty. Je jasné, že v tejto situácii začalo Uhorsku vážne hroziť, že kvôli neriešeniu stavu ich dopravnej siete sa jeho územie začne vylučovať z dôležitých dopravných smerov. Reakcia uhorského snemu na seba zobrala v roku 1836 podobu zákonného článku XXV, ktorý prevzal desať rokov starý koncept strategických komunikácií, avšak

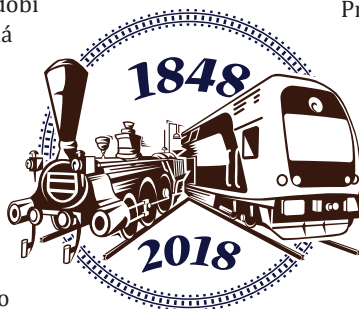

Takto vyzeral osobný vlak konskej železnice, ktorý „jazdil“ v úseku Bratislava – Trnava...

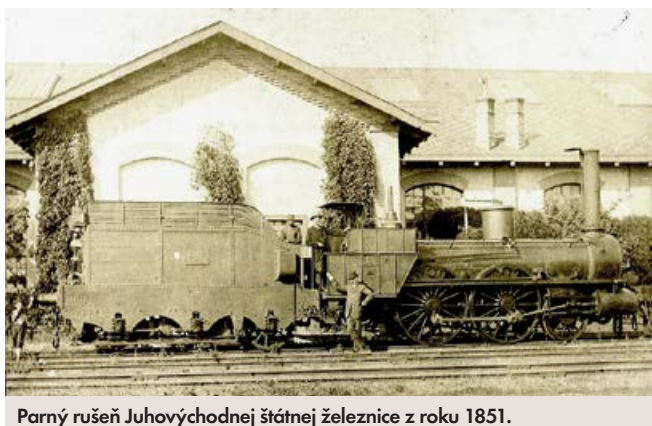
na rozdiel od neho sa pokúsil motivovať pre ich výstavbu súkromný kapitál. Tento zákon možno považovať za prvý signál pomerne realistickej uhorskej dopravnej politiky. Na jeho základe sa začali prakticky súčasne rozbiehať prvé dva železničné podniky na území Slovenska.

Prvým bola konská železnica Bratislava – Trnava.

Jej stavbu a neskôr i prevádzku organizovala Prvá uhorská bratislavsko-trnavská železničná spoločnosť, ktorá vznikla v roku 1838. Prvý úsek železnice z Bratislavy do Sv. Jura bol otvorený v roku 1840, do Trnavy trať dospela v roku 1846 a v tom istom roku bola predĺžená až do Sereďe. Je dobovým paradoxom, že v časoch intenzívnej výstavby parostrojnej železnice v západnej Európe sa toto konzorcium orientovalo na animálnu trakciu, s argumentom, že kone sú uhorské, ale rušne by bolo potrebné dovážať. Hoci táto „koňka“ bola prvou významnejšou koľajovou dráhou v Uhorsku, stala sa súčasne poslednou medzimestskou koňkou v rámci rakúskej monarchie. Už po troch desiatkoch rokov bola prestavaná na parostrojnú železnicu.

...a takto bratislavská stanica konskej železnice.

Parný rušeň Juhovýchodnej štátnej železnice z roku 1851.

Druhý slovenský železničný podnik, ktorého korene siahajú do druhej polovice 30. rokov 19. storočia, je železničná spojnice Viedeň a Pešti. Na rozdiel od „koňky“ išlo o podstatne rozsiahlejší stavebný projekt, do ktorého sa zapojil prostredníctvom Rotschildovho bankového domu aj medzinárodný kapitál. Po víťaznom vybojovaní súboja medzi trasou cez Bratislavu (dunajskou ľavobrežnou) a konkurenčnou trasou cez Komárom (pravobrežnou), vznikla v roku 1844 spoločnosť Uhorskej centrálnej železnice, ktorej sa podarilo po novej železničnej trati z rakúskeho Marcheggu priviezť dňa 20. 8. 1848 do Bratislavy prvý parný vlak. Stavba trate si vyžiadala zhotoviť náročné umelé stavby, najmä most cez Moravu medzi Marcheggom a Devínskou Novou Vsou, ako i Červený most a 703,6 m dlhý tunel medzi Lamačom a Bratislavou.

Príchodu prvého parného vlaku do Bratislavy však nebola venovaná taká miera verejnej pozornosti, akú by si tento dejinný zlom akiste zaslúžil, keďže ho zatieňili pohnuté dejinné udalosti meruôsmych rokov. Porážka uhorskej revolúcie pri Világoši v roku 1849 viedla k posilneniu centralistického charakteru rakúskej monarchie. To prinieslo uhorským železničiarom prechod k štátnemu železničnému systému, zavedenému v rakúskej časti monarchie už v roku 1841. Aj s ohľadom na rastúce ekonomické problémy spoločnosti Uhorskej centrálnej železnice boli všetky jej rozpracované i dohotovené trate v marci 1850 odpredané štátu, ktorý ich následne premenoval na Juhovýchodnú štátnu železnicu a zabezpečil dostavbu rozpracovaných úsekov spojenia Viedne s Pešťou. To sa podarilo sprevádzkovať už 16. 12. 1850.

Nedarilo sa ale ani centralizovanej monarchii. Na rastúce ekonomické problémy napokon doplatil práve jej štátny železničný systém, ktorý tak v Uhorsku vydržal len necelých 5 rokov. Počas silvestrovej noci v roku 1854 boli v snahe o „upevnenie valuty“ všetky rakúske štátne železnice pomerne nevýhodne odpredané francúzskemu konzorciu, vedenému bratmi Péreirovcami a zaštitenému veľkým francúzskym bankovým domom Crédit mobilier. Vznikla tak

Rakúska spoločnosť štátnej železnice (k. k. priv. Österreichische Staats-Eisenbahn-Gesellschaft – StEG), ktorá potom dominovala na juhozápade Slovenska až do výkupu jej tratí štátom v roku 1891. Nie celkom priaznivé ekonomické pomery spolu s ostenatívnym zanedbávaním uhorských dopravných zá-

ujimov napokon spôsobili, že až do rakúsko-uhorského vyrovnania v roku 1867 na Slovensku okrem už spomenutých železničných tratí v tomto období prvých železníc vznikol už len pomerne krátky úsek Tiskej železnice medzi Košicami a štátnou hranicou pri Čani, ktorý bol súčasťou spojenia Košíc s Pešťou cez Miskolc.

Jiří KUBÁČEK

Vlak Uhorskej centrálnej železnice na Červenom moste pri Bratislave v polovici 19. storočia.

Minister dopravy na Silvestra na stanici

Nečakanú a prekvapujúcu návštevu zažili zamestnanci ŽSR, ktorí slúžili v posledný deň roku 2017 na bratislavskej hlavnej stanici. Po siedmej večer ich prišiel v poslednej službe v starom roku pozrieť a pozdraviť minister dopravy a výstavby SR Árpád Érsek. V sprievode prednostu stanice Pavla Országha si prezrel pracoviská nachádzajúce sa v obvode železničnej stanice. Navštívil pracoviská osobných pokladničiek, pozdravil rušňovodičov vlakov RR 717, R 847, zavítal na pracoviská vonkajších výpravcov, posunu

1. staničnej zálohy. Návštevu zakončil v dopravnej kancelárii, kde pozdravil výpravcov. Všetkým zamestnancom, či už ŽSR alebo ZSSK, ktorí pracovali v poslednej nočnej zmene starého roka, zaželal všetko najlepšie do nového roku 2018 pri zabezpečovaní nerušenej prevádzky vlakovej dopravy.

(pav, foto ŽSR)

Na foto zľava výpravca Martin Martinček, prednosta stanice Pavol Országh, minister dopravy Árpád Érsek, operátorka Mária Hagarová, výpravca Milan Duška.

Na foto zľava výpravca Peter Popelka, vedúci posunu - pilot Ladislav Mokráš, minister dopravy Árpád Érsek, posunovač Miroslav Macek, prednosta stanice Pavol Országh, vedúci posunu - pilot Peter Vančo a rušňovodič 1. zálohy Filip Ján Kán. Na fotografii chýbajú výpravca Ján Zimmer a vedúci posunu Pavol Tomášek.

Nová zmluva s mobilným operátorom

Zástupcovia ŽSR podpísali novú „Rámcovú dohodu o poskytovaní elektronických komunikačných služieb a koncových zariadení mobilnej komunikácie“ s mobilným operátorom. Víťazom tendra sa opätovne stala spoločnosť Slovak Telekom, a.s., pričom nová zmluva je účinná od 30. 12. 2017 a bude platiť 24 mesiacov, s právom uplatnenia opcie na predĺženie doby platnosti o 12 mesiacov.

Nová zmluva prináša okrem pôvodných služieb (4 kategórie volacích programov, neobmedzený mobilný internet, služby telemetrie M2M a technologické SMS služby) aj nové balíky služieb, ktoré je možné si doobjednať, buď ako doplnkové služby k hlasovým službám (neobmedzené SMS a MMS v SR, Internet v mobile 2, 4 alebo 10 GB), alebo ako samostatné dátové a špeciálne služby (mobilný internet 2, 5 alebo 10 GB; Firemný dátový balík 100, 250, 500, 750 alebo 1000 GB). Novinkou je aj možnosť využívania 4G technológie, ktorá umožňuje rýchlejšie dátové prenosy, pričom operátor je povinný dátové služby poskytovať vždy prostredníctvom najvyššej technológie v danej lokalite. Podrobnejšie informácie o uvedených službách sa môžete dozvedieť na intranetovom portáli Železničných telekomunikácií v časti „Služby mobilnej komunikácie“.

(ŽT)

Nové trakčné vedenie od Púchova po štátnu hranicu

Železničnú trať Púchov – Lúky pod Makytou – štátna hranica Slovensko/Česko čaká komplexná rekonštrukcia trakčného vedenia. V časti tohto úseku sa bude rekonštruovať aj zabezpečovacie zariadenie. Súťaž na výber zhotoviteľa vyhlásili ŽSR pred koncom roka. Celková odhadovaná cena predstavuje 28,6 milióna €.

Takmer 13-kilometrový traťový úsek Púchov - Horní Lideč (CZ) je súčasťou siete TEN-T, pričom tento je v celom úseku dvojkolajný a elektrifikovaný jednosmernou trakčnou sústavou 3 kV. Traťová rýchlosť v danom úseku je 80, resp. 90 km/h. V roku 2015 bola ukončená modernizácia železničnej stanice Púchov. V rámci tejto stavby sa zmenila aj trakčná sústava z jednosmernej na striedavú. Cieľom zákazky ŽSR je nahradenie existujúceho, fyzicky a morálne opotrebovaného

trakčného vedenia v medzistaničnom úseku Púchov - Lúky pod Makytou (vybudované bolo v roku 1960) a v konečnom dôsledku zmena trakčnej sústavy so začiatkom prevádzkovania jednofázovej trakčnej sústavy 25 kV, 50 Hz na ramene Púchov - Lúky pod Makytou – štátna hranica SR/ČR. Zmena trakčnej sústavy vyvoláva úpravu zabezpečovacích a oznamovacích zariadení, demontáž nepotrebných technológií existujúcej TM Púchov a pripojenie TNS Púchov na

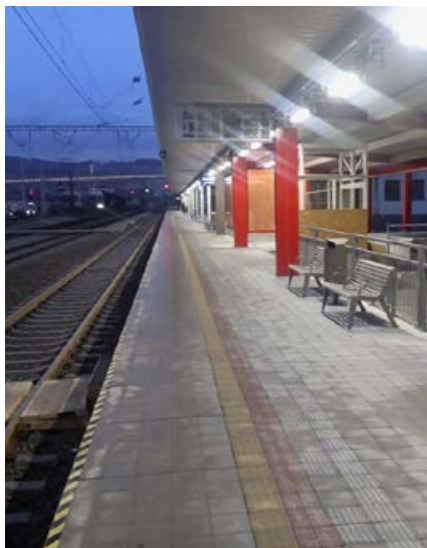
trakčné vedenie. Uvedená stavba by mala priniesť zvýšenie plynulosti a bezpečnosti prevádzky železničnej infraštruktúry, skvalitnenie služieb a skultúrnenie prostredia pre cestujúcu verejnosť, ktorý nadväzuje na ukončenú modernizáciu ŽST Púchov. Lehota na predkladanie ponúk uchádzačov uplynie 16. februára o 10.00 hod. Stavebné práce by mali byť ukončené do tridsiatich mesiacov odo dňa doručenia písomnej výzvy ŽSR.

(pav)

Železničná stanica v Považskej Bystrici sa mení pred očami

K 15. decembru 2017 ŽSR ukončili výlukové práce bratislavského zhlavia v železničnej stanici Považská Bystrica, ktorá je súčasťou modernizácie úseku Púchov – Považská Teplá.

A čo všetko už má stanica nové? „Máme vybudované nové kryté 1. nástupište v dĺžke 350 m pri 3. staničnej koľaji,

...a takúto podobu má dnes.

jeho posledných 50 metrov sa bude dorábať až v druhej polovici roku 2018. Na oboch nástupištiach je osadený nový mobiliár pre cestujúcich, pribudol nový podchod na mieste pôvodného, takže cestujúci už môžu využívať prístup na 2. nástupište podchodom a nie dočasným priechodom cez koľaje, ako tomu bolo doposiaľ. Zostáva ešte dobudovať schodisko z podchodu smerom na ulicu Robotnícka, dobudovať výťahy, takže dočasné obmedzenia pre imobilných cestujúcich trvajú,“ hovorí Jozef Hromec z úseku riadenia dopravy Oblastného riaditeľstva v Žiline. Na stanici sú už osadené na nástupištiach aj informačné tabule, ale ich prevádzka začne pravdepodobne až v roku 2019. Aby boli plne funkčné, zostáva ešte dobudovať technologickú miestnosť a jej celkové vybavenie. Informovanie cestujúcich rozhlasom o príchodoch vlakov, meškaniach a pod. naďalej ostáva s využitím zariadení INISS. Pokračovanie modernizačných prác je naplánované od 12. marca,

Takto vyzerala železničná stanica v Považskej Bystrici uprostred modernizačných prác...

kedy sa bude dorábať 2. nástupište a párna skupina koľají v stanici vrátane 2. traťovej koľaje na Považskú Teplú.

(pav, foto Jozef Hromec)

Modernizácia železničného úseku Dolný Hričov - Žilina je ukončená

Posledný deň roku 2017 bol aj termínom ukončenia modernizácie železničnej trate od Dolného Hričova po Žilinu. Stavbu realizovalo združenie TEBS. Stavba bola zahájená 6. februára 2014 a zmluvná cena predstavuje 127 790 851,10 €. Celková dĺžka modernizovaného úseku vrátane zastávok, výhybne a železničných staníc je 22,7 km, postavených bolo šesť nových železničných mostov, 9 jestvujúcich v rámci rekonštrukcie prešlo rekonštrukciou, vzniklo 5 nových cestných mostov a 5 nových podchodov a vyše 12 km protihlukových stien. Aký je výsledok modernizácie približujú nasledujúce fotografie.

V rámci tejto modernizácie sa realizovali tri ucelené časti stavby:

- UČS 50: Traťový úsek Bytča – Dolný Hričov
- UČS 51: ŽST Dolný Hričov
- UČS 52: Traťový úsek Dolný Hričov – Žilina (mimo)

(pav, foto ŽSR)

Zmodernizované bratislavské zhlavie v žst. Dolný Hričov – hlavné koľaje 1 a 2, nové vložené štíhle výhybky, zabezpečovacie systémy, nové trakčné vedenie vrátane exteriérového osvetlenia koľajiska. Po ľavej strane koľajiska sa nachádza novovybudovaná prístupová komunikácia a v pravej časti protihluková stena.

Zmodernizovaná časť stanice Dolný Hričov, novovybudovaný podchod pre cestujúcich.

Železničná stanica Dolný Hričov, priestory pre riadenie dopravy.

Detailnejší pohľad na prístrešok pre cestujúcich a protihlukovú stenu, ktorá prispieva zníženiu emisii hluku, a tým zvyšuje akustické podmienky blízkych rodinných domov.

Dolný Hričov - Žilina, nová lávka pre peších ako mimoúrovňový bezpečný prechod ponad cestu I/18.

Zastávka Horný Hričov, nástupišťa s úpravou pre nevidiacich. Inventár zastávky tvoria kryté prístrešky pre cestujúcich, lavičky a odpadkové koše. Samozrejme, nechýba moderný vizuálno - akustický informačný systém pre cestujúcich.

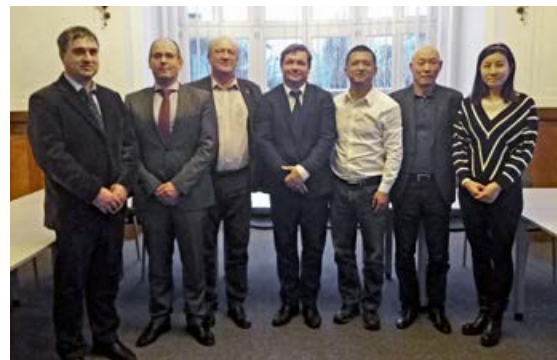

Predstavitelia z Číny rokovali o ďalšej spolupráci so Slovenskom

Rozvoj nákladnej dopravy medzi Čínou a Európou, aj to bola jedna z tém, ktoré boli predmetom rokovania 12. decembra 2017. Na GR ŽSR sa uskutočnilo prvé stretnutie zástupcov Ministerstva dopravy a výstavby SR (MDV SR), ŽSR a zástupcov dopravných a obchodných spoločností z čínskej provincie Sichuan s hlavným mestom Chengdu.

Zástupcovia týchto spoločností prezentovali svoje hlavné mesto, kde má zastúpenie 281 z 500 najväčších globálnych spoločností spolu s ďalšími 1950 finančnými a servisnými spoločnosťami, ako Ekonomicko-vedecko-technologické centrum západnej Číny so silnou hospodárskou schopnosťou a vysokým hospodárskym rastom. Ďalej predstavili snahu o rozvoj nákladnej železničnej dopravy medzi Čínou a Európou a predstavili spoločnosť China - Europe Railway Express, ktorá doteraz vypravila do Európy viac ako 1300 vlakov s celkovou hodnotou nákladu presahujúcou 4,6 miliárd €. Ich nákladné vlaky dnes jazdia hlavne do Európskych staníc Lodz, Norimberg, Tilburg, Miláno s frekvenciou približne 19 vlakov týždenne. Doba jazdy vlakov sa pohybuje od 13 do 15 dní, čo predstavuje tretinu času námornej dopravy. Čínski predstavitelia ďalej hovorili o pláne rozvoja a zvyšovania dopravných

tokov do Európy, kvôli čomu hľadajú nové perspektívne destinácie v rámci Európy. Zástupcovia z MDV SR a zo ŽSR prezentovali hosťom železničnú dopravnú sieť Slovenska, terminály intermodálnej dopravy na našom území, ako aj vynikajúce medzinárodné napojenie Slovenska na zahraničnú železničnú, cestnú aj lodnú dopravu. Čínski partneri boli oboznámení s konkrétnymi traťami ŽSR, vhodnými pre dopravu vlakov intermodálnej dopravy, ako aj s možnými technickými parametrami vlakov. Taktiež sa prezentovali logistické kapacity Slovenska a napojenie Slovenska na širokorozchodné trate. Po zaujímavých a obojstranne konštruktívnej diskusii sa obe strany zhodli na tom, že si majú čo ponúknuť a byť vzájomne prospešnými pri nových dopravných projektoch medzi uvedenou čínskou provinciou a Slovenskom. Prítomní sa dohodli na pokračovaní a rozvíjaní ďalších kontaktov s cieľom

Stretnutie sa zúčastnil (na foto zľava) manažér trás vlakov nákladnej dopravy odboru obchodu ŽSR Florian Ferdinand, riaditeľ odboru dopravy ŽSR Ivan Sovič, riaditeľ odboru obchodu ŽSR Miroslav Matúšek, predseda pracovnej skupiny pri MDV SR k napĺňaniu Memoranda o porozumení SR – ČLR pre podporu hodvábnickej cesty Peter Hrapko, zástupca riaditeľa spoločnosti Administrative Committee of Chengdu Qingbaijiang International Railway Port - Xuan Feng, prezident spoločnosti Eastern and Central Europe Trade Union - Guan Sheng, špecialistka pre kombinovanú dopravu Nina Guo a špecialista pre kombinovanú dopravu a člen pracovnej skupiny MDV SR Pavol Marušinec (nie je na foto).

dosiahnutia rozširovania pravidelnej železničnej nákladnej dopravy medzi Čínou a Slovenskom.

© 450 GR ŽSR

Ked' zamestnanci oceňujú nadriadených

14. decembra 2017 sa v SIP Strečno uskutočnila koncoročná porada riaditeľa ÚIVP, spojená so seminárom inšpektorov pre školenie. Tento rok sa podujatia zúčastnili aj zástupcovia vedenia GR ŽSR – námestník generálneho riaditeľa pre ľudské zdroje Pavol Hudák, riaditeľ riadenia ľudských zdrojov Mário Oleš a riaditeľ odboru organizácie a riadenia Marcel Haydu.

Koncoročná porada je jedinečným pracovno-spoločenským podujatím. Ponúka príležitosť stretnúť sa s kolegami zo vzdialenejších pracovísk, vymeniť si názory v pracovnej oblasti, ale tiež spoznať sa s novými zamestnancami, ktorí pribudli v priebehu roka. Riaditeľ ÚIVP Viliam Markócsy mohol tento rok niesť príhovor v pozitívnej atmosfére. Hospodársky výsledok za rok 2017 sa predpokladá v kladných číslach a stúpila tiež spokojnosť zamestnancov, ktorá je každoročne monitorovaná v mesiacoch november – december. Vyvrcholením tohto slávnostného večera bolo už po štvrtýkrát oceňovanie zamestnancov ÚIVP za mimoriadne výko-

ny cenou „Zamestnanec roka“. Táto cena je udeľovaná vybraným zamestnancom z každého základného pracoviska za ich prínos pri zabezpečovaní činností pre úspešné fungovanie našej organizácie.

TENTO ROK BOLI OCENENÍ TÍTO ZAMESTNANCI:

Za aparát ÚIVP: Peter Szépe a Róbert Bíro

IV Bratislava: Viliam Pustay

IV Žilina: Vladimír Marcinek

IV Zvolen: Jozef Kuka

IV Košice: Jaroslav Sakáč

Základné pracovisko psychológie: Dagmar Dúbravčíková

SIP Strečno: Miroslav Danišek

ÚI Starý Smokovec: Marcela Šlahorová

Riaditeľ ÚIVP Viliam Markócsy pri preberaní ceny.

Okrem individuálnych ocenení oceňuje riaditeľ ÚIVP každoročne tiež niektorú z pracovných skupín, ktorej činnosť mimoriadne zarezonovala, cenou „Kolektív roka“. V roku 2017 sa kolektívom roka stal projektový tím Anny Tatranskej, ktorý pracuje na neustálo skvalitňovaní odbornej dokumentácie pre jednotlivé kurzy a školenia. Ocenení boli tiež vybraní vedúci zamestnanci Agnesa Číková a Gabriel Román.

Po oceňovaní vystriedal prekvapeného riaditeľa jeho námestník Vladimír Krištofik, a to z jednoduchého dôvodu - riaditeľa, ktorý už štyri roky oceňuje tých najlepších, sa tento rok rozhodli oceniť jeho zamestnanci. A tak si po príhovore námestníka prevzal z rúk vybraných zástupcov všetkých pracovísk mimoriadne ocenenie „Manažér roka ÚIVP 2017“. Prvý riaditeľ ÚIVP z externého prostredia si tak prevzal za búrlivého standing ovation celej kongresovej sály s dojatím svoje ocenenie.

Zuzana Žitňanová, ÚIVP

Partnerom ŽSR v duálnom vzdelávaní je aj Dopravná akadémia Trenčín

Rozhodujú sa vaše deti, kam po skončení základnej školy? Čo ich bude v živote baviť a kde nasmerovať svoje ďalšie vzdelávanie? To sú otázky, ktoré si žiaci základných škôl kladú s blížiacim sa deviatym ročníkom stále častejšie. ŽSR v rámci programu duálneho vzdelávania spolupracujú s viacerými školami, jednou z nich je aj Dopravná akadémia Trenčín, ktorú vám v tomto čísle stručne predstavíme. Na tejto akadémii v systéme duálneho vzdelávania ŽSR študuje v súčasnosti 19 žiakov v študijnom odbore Operátor prevádzky a ekonomiky dopravy, z toho 8 prvákov a 11 druhákov. Každý z týchto žiakov má garantovanú prácu ako výpravca už počas štúdia.

Dopravná akadémia Trenčín od roku 2014 na základe rozhodnutia Asociácie zamestnávateľských zväzov a združení Slovenskej republiky pôsobí ako Centrum odborného vzdelávania a prípravy pre skupinu študijných a učebných odborov dopravy, pošty a telekomunikácií. Dopravná akadémia je jedinou školou na Slovensku, ktorá disponuje

plnohodnotným dopravným trénerom pre výučbu riadenia dopravných procesov v železničnej doprave. Ide o jedinečný komplexný súbor výukových prostriedkov a učebných pomôcok, ktoré slúžia pre skvalitnenie výučby všetkých vyučovaných dopravných odborov. Škola so 60-ročnou históriou pre svojich žiakov pripravila pre školský rok 2017/2018 odbory, s ktorými nájdete uplatnenie v celom rade firiem ihneď po ukončení štúdia. Ide napríklad o odbor prevádzka a ekonomika dopravy, komerčný pracovník, dopravná akadémia a odbor operátor prevádzky a ekonomiky dopravy, ktorý je určený všetkým tým, ktorých zaujíma technika a riadenie. V dnešnej dobe ide o veľmi žiadaný odbor najmä zo strany železničnej dopravy, kde absolventi nachádzajú uplatnenie v oblasti riadenia diaľkových tratí na rôznych typoch zabezpečovacích zariadení. Počas štúdia vykonávajú prax na výukovom tréneri typu AŽD – ETB, ESA 11 a ESA 22

od firmy AŽD Praha, ktorý je najmodernejším výukovým trénerom v Slovenskej republike. Technologické vybavenie, odborné a personálne obsadenie Dopravnej akadémie Trenčín mali zásadný vplyv na rozhodnutie ŽSR ďalej si vybrať Dopravnú akadémiu Trenčín ako partnera pre duálne vzdelávanie v študijnom odbore „Operátor prevádzky a ekonomiky dopravy“ a v učebnom odbore „Železničiar“. Je to učebný odbor, určený pre všetkých, ktorí by radi pracovali na rôznych postoch v železničnej doprave a maturitné štúdium by bolo pre nich náročné a dlhé. Absolventi nájdete uplatnenie na pozíciách priamo v prevádzke železničnej dopravy ako sú dozorca výhybiek, výhybkár, signalista, posunovač. Všetci žiaci, ktorí sa vzdelávajú so ŽSR v systéme duálneho vzdelávania, majú už počas štúdia garantované (zmluvou o budúcej pracovnej zmluve) pracovné miesto v profesiách priamo nadväzujúcich na ukončené vzdelanie.

OS10 GR ŽSR

V takýchto podmienkach a priestoroch sa žiaci Dopravnej akadémie Trenčín učia riadiť železničnú dopravu.

Projekt certifikácie vykonávania technických kontrol dráhových vozidiel je ukončený

V rámci potreby výkonu technických kontrol dráhových vozidiel vlastnými kapacitami v našej spoločnosti, najmä traťových strojov v majetku ŽSR a v zmysle súčasne platnej legislatívy SR, naša spoločnosť aplikovala vo svojom internom prostredí „Systém manažérstva kvality“ na úseku dopravných prostriedkov a mechanizácie. Zavedenie systému kvality a samotná certifikácia bola realizovaná formou projektu „Certifikácia vykonávania technických kontrol dráhových vozidiel podľa ISO 9001“. Certifikácia bola vykonaná spoločnosťou TÜV SÜD Slovakia s.r.o. a predstavuje ujasnenie si firemných štruktúr, úrovni zodpovednosti a pracovných postupov.

Základným krokom bolo spracovanie celkového procesného modelu, a to v súčinnosti Odboru železničných tratí a stavieb (O 430 GR ŽSR) a Odboru organizácie a riadenia (O 530 GR ŽSR). Prostredníctvom systému zabezpečenia kvality podľa ISO 9001 chce naša spoločnosť poskytnúť istotu, že výsledky činností pre výkon technických kontrol dráhových vozidiel plne zodpovedajú legislatívnym predpisom a normám, požiadavkám zainteresovaných strán a súčasne napomáhajú rozvoju aktivít našej spoločnosti. Na podrobnosti sme sa opýtali manažéra projektu Ladislava Matejova. „Ďalším krokom pre zavedenie systému kvality a splnenie podmienok certifikácie bolo spracovanie interných riadiacich aktov zameraných na plnenie podmienok vyplývajúcich pre dosiahnutie zhody v zmysle platných technických noriem,“ hovorí. V súvislosti so zavedením systému kvality boli vypracované nasledovné interné riadiace akty: Politika kvality, Smernica – Príručka manažérstva kvality pre vykonávanie technických kontrol dráhových vozidiel, Ciele kvality a Menovanie manažéra pre kvalitu. Tieto základné dokumenty obsahujú všetky potrebné informácie a potrebné procesné úkony pre plnenie fungovania systému kvality, plnenie jednotlivých cieľov a udržanie si nadstaveného trendu výkonu technických kontrol dráhových vozidiel v ŽSR. Prostredníctvom interných auditov systému kvality bude zabezpečené monitorovanie a zisťovanie efektívnosti fungovania systému manažérstva kvality, sledovanie

plnenia požiadaviek noriem, udržiavanie a účinné uplatňovanie systému kvality. Menovaní interní audítori systému kvality budú v rámci auditov dohliadať na plnenia jednotlivých procesných úkonov a v prípade zistených nedostatkov požadovať zjednanie nápravy. „K samostatnej certifikácii našej spoločnosti došlo 23. novembra 2017 na základe auditu certifikačného orgánu, a to počas výkonu technickej kontroly dráhového vozidla v Stredisku miestnej správy a údržby, železničných tratí a stavieb, mechanizačno-dopravnom stredisku Bratislava. Certifikačný orgán počas výkonu technickej kontroly kontroloval plnenie všetkých podmienok normy ISO a ustanovení interných riadiacich aktov našej spoločnosti pre výkon technickej kontroly,“ vysvetľuje manažér projektu. Následne certifikačný orgán vypracoval správu z predmetného auditu, kde konštatoval, že ŽSR splnili všetky podmienky pre udelenie certifikátu. Ladislav Matejov zároveň dodáva: „Odovzdaný nám bol 30. novembra 2017 a od tohto dátumu disponujú ŽSR systémom manažérstva kvality pre vykonávanie technických kontrol dráhových vozidiel. Platnosť certifikátu je tri roky. Zavedenie systému kvality a získanie certifikátu predstavuje pre našu spoločnosť záväzok aj naďalej zlepšovať procesy a zvyšovať efektívnosť na úseku dopravných prostriedkov a mechanizácie.“

(pop), foto: ŽSR

Trnava bude mať novú vstupnú budovu a j zrekonštruované nástupište

ŽSR začali v Trnave v decembri minulého roka rekonštrukciu vstupu do podchodov v smere od Pošty na Dohnányho ulici. Dôvodom rekonštrukcie je vybudovanie novej vstupnej budovy, ktorá umožní vstup cestujúcich v smere od pošty do podchodu pre cestujúcich a zároveň aj do podchodu k výťahom. Obe cesty budú bezbariérové a značne zlepšia bezpečnosť vstupu do priestorov železničnej stanice Trnava.

Takto vyzeralo búranie bývalého batožinového podchodu v decembri, podchod pre cestujúcich vľavo na zbúranie čaká.

V rámci tejto stavby sa zrealizuje úprava podchodov, mobiliár, informačný a orientačný systém, prístupový chodník, kamerový systém, rozhlasové zariadenie a prípojka nízkeho napätia. Táto stavba si vyžiada aj určité obmedzenia. Z dôvodu stavebných prác je preto od 8. januára 2018 (plánovaný do konca roka 2018) vstup do podchodu v smere od pošty a aj z podchodu pre cestujúcich smerom k pošte uzatvorený a nebude možný prechod podchodom smerom k pošte. Cestujúci odvtedy používajú prístupovú cestu z budovy železničnej stanice po Dohnányho ulici. ŽSR intenzívne rokujú so zhotoviteľom stavby o umožnení využívať novovybudova-

Nástupište č. 2 čaká v roku 2018 tiež rekonštrukcia.

ný vstup do podchodu v smere od pošty na Dohnányho ulici v skoršom termíne, pričom zo strany zhotoviteľa bolo prisľúbené, že vynaloží maximálne úsilie, aby umožnil na základe predčasného užívania tento vstup užívať k termínu 31. 10. 2018. V decembri 2017 bola súčasne začatá realizácia posledného nástupišťa v ŽST Trnava, t. j. nástupišťa č. 2. Práce, ktoré si budú vyžadovať výluky, sa začnú v marci 2018.

(pop), foto: Roman REMENÁR

Náš kolega pomohol zabrániť tragédii

Iba sekundy delili posádke auta, ktorí nerešpektovali zvukovú a svetelnú signalizáciu a zostali uväznení medzi závorami, od tragédie. Táto nebezpečná udalosť sa stala 12. decembra v Gelnici a vďaka pohotovému a rýchlemu konaniu rušňovodiča a opatrení dopravného námestníka ŽST Margecany Branislava Šurdu nedošlo k žiadnej zrážke.

Zhodou okolností sa ako člen komisie vykonávajúcej štvrtročnú prehliadku v obvode staníc Margecany, Gelnica a Prakovce spolu s ostatnými kolegami presúval autom asi o pol desiatej ráno zo stanice Gelnica do stanice Prakovce. Uvedená cesta vedie práve cez priecestie v km 8,033, ktoré je zároveň v rámci Gelnice jedným z miest s najväčšou frekvenciou cestnej dopravy. Na tomto priecestí došlo v minulosti už k veľmi vážnej tragédii, ktorá si vyžiadala aj ľudské životy. Železnice práve preto v minulosti pristúpili k jeho zabezpečeniu doplnením závor. Napriek tomu sa stále nájdu vodiči a chodci, ktorí nedbajú na riziko, ktoré im v tomto mieste hrozí a pri prechode cez toto priecestie mu nevenujú dostatočnú pozornosť. Vedome tak riskujú nielen svoje, ale aj cudzie životy. Podobne tomu bolo aj v 12. decembra. Ďalší vodič, ktorý nerešpektoval výstražné znamenie priecestného zabezpečovacieho zariadenia a s autom sa po zastavení pred priecestím pustil rovno cez neho, a to aj napriek tomu, že rahná závor začali klepať. „Počas približovania sa v služobnom aute k priecestiu som situáciu sledoval aj ja. Takpovediac „online“ mohli totiž všetci prítomní vidieť, akú stresovú a nebezpečnú situáciu dokáže za pár sekúnd človek vyrobiť svojou nerozvážnosťou a laxným prístupom,“ popisuje tieto chvíle priamy účastník – Branislav Šurda. Víťazom v pretekoch, či budú rých-

lejšie rahná alebo auto, bolo v tomto prípade železničné priecestie a auto ostalo zakliesnené medzi brvnami závor. „Situáciu som už vyhodnotil ako bezprostredne nebezpečnú, keďže som vedel, že v danom čase bude tadiaľ prechádzať vlak v smere do stanice Gelnica. Vyskočil som z auta a utekal som k priecestiu v snahe zabrániť tomu najhoršiemu. V zlomku sekundy som rozhodnutie volať výpravkyňu v Gelnici, aby takpovediac „zhodila“ vchodové návěstidlo, zmenil, keďže som pomedzi konáre stromov videl reflektor približujúceho sa osobného vlaku. Neostávalo mi nič iné len dávať vlaku návěst na okamžité zastavenie,“ hovorí Šurda. Pocity človeka, ktorý je svedkom podobnej udalosti, sú podľa jeho slov len ťažko opísateľné. „V hlave mi, pri pohľade na súpravu vlaku, snáď len 1000-krát „zbožne“ znelo ZASTAV!, ZASTAV!, ZASTAV!,“ spomína na tieto stresujúce chvíle. Osobný vlak zastavil približne 20 metrov pred priecestím. To už zareagoval aj spolujazdec nezodpovedného vodiča, vyskočil z auta a rahnó závoru nadvihol. Po uvoľnení priecestia spolujazdec naskočil do auta a odišli preč. „Nereagovali ani na moju výzvu k vysvetleniu ich počínania. Aj napriek mojej snahe som ich nestihol zadržať, no aspoň som si zapamätal EČV. Bezprostredným nahlásením na linku 158 sa dotčného „ohrozovateľa“ podarilo rýchlo vypátrať a náležite potrestať.

Dopravný námestník Branislav Šurda v akcii – priamo na mieste možnej kolízie situáciu riešil, čím zabránil možnému nešťastiu.

Dúfam, že to bude pre neho dostatočným dôvodom, aby vždy pri prechode cez železničné priecestie zvýšil obrátky svojej pozornosti na maximum,“ opisuje situáciu, ktorá nastala potom.

Tento článok sme chceli ukončiť poďakovaním Branislavovi Šurdovi, ktorý svojou rýchlou reakciou predišiel zraneniam, či dokonca možno zachránil ľudské životy. On však na záver nášho rozhovoru skromne dodáva: „Ja by som sa chcel poďakovať predovšetkým rušňovodičovi spomenutého vlaku, ktorý bol človekom, ktorý v prvom rade zabránil vzniku nešťastia, a to tým, že venoval náležitú pozornosť diani na trati a následne vlak bezpečne zastavil.“ Obom železničiarom patrí veľké poďakovanie za ich svedomitú prácu a ostražitosť – ďakujeme!

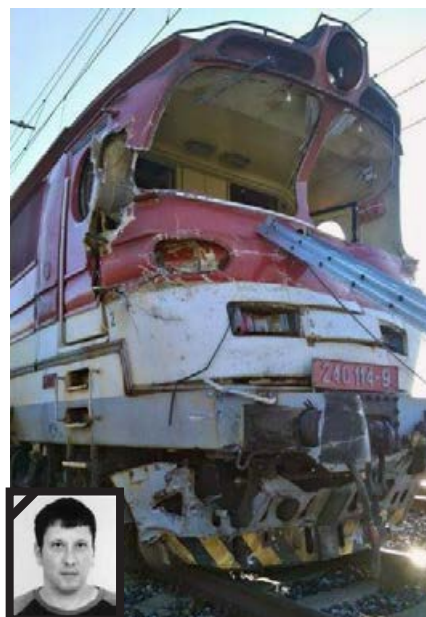
(pop)

Tragická nehoda na priecestí Smrť nevinného rušňovodiča

Presne päť dní chýbalo do Štedrého dňa, keď sa v úseku Sládkovičovo – Senec odohrala tragédia na železničnom priecestí, ktorá zasiahla všetkých železničiarov i verejnosť. Na priecestie, zabezpečené výstražnou svetelnou a zvukovou signalizáciou, ktorá bola v činnosti, vošiel vodič nákladného auta s príviesom v čase, keď tadiaľ prechádzal osobný vlak dopravcu

ZSSK. Po hrozivej zrážke nasledovalo ešte hrozivejšie ticho. Totálne zdemolovaná kabína rušňovodiča znamenala smrť pre 42-ročného Ladislava Sedláka, zamestnanca ZSSK. Po spozorovaní prechádzajúceho nákladného auta rušňovodič okamžite zahájil brzdenie vlaku, ale pre krátku vzdialenosť a rýchlosť vlaku zrážke už nemohol zabrániť. Cestujúci vo vlaku, okrem šoku, neutrpeli žiadne zranenia a pomocou evakuačného autobusu hasičov boli odvezení na železničnú stanicu do Senca. Pri zrážke bola poškodená aj železničná infraštruktúra – vyvrátený výstražník priecestného zabezpečovacieho zariadenia. Hoci už po hodine bol daný súhlas na jazdu vlakov po jednej traťovej koľaji, kvôli tragédii meškalo až 29 vlakov. Železničná doprava po oboch traťových koľajach medzi Sládkovičovom a Sencom bola obnovená až po viac ako 6 hodinách po zrážke. Pri

nehode bola vyčíslená predbežná škoda vo výške 135 811,04 €. Rodine a všetkým pozostalým vyjadrujeme úprimnú sústrasť.

(pav, foto ŽSR)

Počet nehôd na železničných priecestiach v roku 2017 stúpol Nehody spôsobujú aj profesionálni vodiči

Jedna z najtragickejších nehôd sa stala 30. júna o 00:41 h v úseku Drienovská Nová Ves – Prešov, na zabezpečenom železničnom priecestí so závorami sa zrazil nákladný vlak s osobným autom. Tragédia si vyžiadala jeden ľudský život, tri osoby sa ťažko zranili, poškodená bola aj železničná infraštruktúra, rušeň aj blízka budova bývalej hlásnice.

Významný obrat, ktorý nastal v bilancii nehôd na železničných priecestiach v roku 2016, sa v uplynulom roku nepodarilo udržať. ŽSR zaznamenali v roku 2017 50 nehôd na železničných priecestiach. Zomrelo pri nich 6 osôb (2 vodiči, 1 cyklista, 2 chodci, 1 rušňovodič) a 13 ľudí utrpelo ťažké zranenia (7 vodičov, 5 spolujazdci, 1 cyklista). Oproti roku 2016 je to nárast nehôd o 12, počet usmrtených je rovnaký, počet ťažko zranených stúpol o 3. Z celkového počtu 50 nehôd sa až v 33 prípadoch stali nehody na zabezpečených železničných priecestiach, vybavených výstražnou signalizáciou alebo dokonca aj so závorami, čo je až 66 % všetkých nehôd. Obrovským paradoxom zostáva, že až v desiatich prípadoch boli vinníkmi profesionálni vodiči nákladných vozidiel alebo úžitkových vozidiel (dodávok). „Už pri vyhodnotení roku 2016 som sa vyjadril, že bude veľmi ťažké najnižšie číslo nehôd za posledných 16 rokov udržať. Hoci bezpečnosti na priecestiach, znižovaniu

počtu priecestí, ich technickej stránke, ale aj prevencii, výchove a vzdelávaní venujeme veľkú pozornosť, je na každom jednom vodičovi, chodcovi, cyklistovi, ako sa v konkrétnej chvíli pri prejazde cez priecestie správa. Konanie účastníkov cestnej premávky už železnice ovplyvniť nemôžu. Filozofia rušenia železničných priecestí, aká v súčasnosti prebieha na novobudovanom železničnom koridore a ich nahrádzanie podjazdami, resp. nadjazdami, je veľmi nákladná a nie je možná na celej sieti ŽSR. Bezpečnosť na železničných priecestiach je a bude naďalej jednou z našich priorít. Ruka v ruke s výchovou, spoluprácou s dopravcami a autoškolami ide aj náš projekt zvyšovania bezpečnosti na priecestiach, a to budovaním výstražnej signalizácie, dobudovaním závor, nahrádzaním starších typov zabezpečovacích zariadení novými,“ uviedol generálny riaditeľ ŽSR Martin Erdössy.

(pav, foto ŽSR)

Začiatok roka s vykoľajením

Hneď v druhý deň nového roka 2018 skoro ráno museli v Žiline riešiť vykoľajenie vozňov pri posune. Udalosť sa stala pri pravidelnom posune s vozňami expresu ZSSK, kedy sa vykoľajil autovozeň, pričom zatiaľ z nezistených príčin došlo k samovoľnému pohybu odstavených ŽKV, ktoré následne narazili do druhej časti posunu-

júceho dielu. Takmer na šesť hodín bola prerušená železničná doprava v úseku Žilina – Kysucké Nové Mesto. Osobné vlaky boli nahradené autobusmi, rýchliky a medzinárodné expresy jazdili odklonom cez zriaďovaciu stanicu Žilina a „budatínsku“ spojku. Príčina vykoľajenia sa vyšetroje.

(pav, foto OR ZA)

Poistenie Dynamik Ž uzavrelo ďalších 525 železničiarov

Poistenie Dynamik Ž, pripravené a poskytované výlučne pre železničiarov s jedinečnými výhodami, zaznamenalo za posledný štvrtrok roku 2017 veľký záujem kolegov, ktorí ho zatiaľ nemali zazmluvnené. Za tri mesiace novú zmluvu uzatvorilo 525 zamestnancov ŽSR.

V prípade, že si nie ste istý, či máte poistenie uzatvorené, stačí kontaktovať svojho personalistu, ktorý Vám to zistí, resp. vysvetlí, kde je možné si pravidelné splátky sledovať vo výplatnej páske. Ak zmluvu ešte nemáte, jej uzatvorenie je rýchle a bezproblémové. Kolegovia z ľudských zdrojov všetko dohodnú, zástupca spoločnosti Anderson Vás navštívi a v priebehu pár desiatok minút je zmluva uzatvorená. Aby rozhodovanie bolo ľahšie, tu sú dôležité výhody:

Výhercovia našej súťaže z decembra 2017
Cyril Olejník zo Spišskej Novej Vsi...

...a Michaela Kyjanicová z Banskej Bystrice –
Radvaň.

Základné informácie o poistení Dynamik Ž

Mesačný príspevok zamestnávateľa 13,28 €

Mesačný príspevok zamestnanca 6,64 €

Príspevok zamestnávateľa	Príspevok zamestnanca
13,28 €	6,64 €

Nevypisujete zdravotný dotazník

(každý je plne poistený bez obmedzení aj pri zdravotných problémoch alebo pri užívaní liekov)

Len jedna riziková skupina (rizikovejšie pracovné pozície nemusia priplácať za poistenie)

Poistenie úmrtia 332 € alebo 1660 € + našetrené peniaze

Prípoistenie úmrtia v dôsledku úrazu 9960 €

Trvalé následky úrazu až s päťnásobným plnením 3320 € alebo 6640 €

Oslobodenie od platenia poistného v prípade plnej invalidity (nad 70 %)

Bonusové krytie pre všetky deti

(poistenie zlomenín + trvalé následky pri úrazoch)

Bonusové krytie pre zamestnanca (poistenie zlomenín)

Medicínska asistancia

(možnosť využiť konzultácie so špeciálnymi lekármi)

Hlásenie poistných udalostí online

Po 2. roku možnosť výberu disponibilnej hodnoty účtu

(svoje peniaze + časť príspevku od zamestnávateľa)

V prípade, že ste v minulosti zmluvu ukončili, platí výnimka generálneho riaditeľa ŽSR a opäť si poistenie Dynamik Ž môžete zazmluvniť.

Dynamik Ž v rámci súťaže o vecné ceny oceňuje svojich klientov spomedzi zamest-

nancov ŽSR. V januári sme vyžrebovali zo „starých klientov“ Víta Martinčeka z Gbelian, ktorý má poistenie Dynamik Ž od roku 2009. Novou vyžrebovanou klientkou je Marta Gorogová z Trávnice. Víťazom blahoželáme.

(pav, foto Anderson)

Novinka na priecestí v Dolnom Štále

ŽSR uviedli 9. januára do prevádzky nové priecestné zabezpečovacie zariadenie (PZZ) na železničnom priecestí v Dolnom Štále. Priecestie má výstražnú svetelnú a zvukovú signalizáciu, ktorá je doplnená celými závorami. Novovytvárané časti zabezpečovacieho zariadenia v železničnej stanici (ŽST) Dolný Štál boli realizované v rámci stavby dráhy „ŽST Dolný Štál, predĺženie staničných koľají“.

Železničné priecestie s jedinečným identifikačným číslom SP 2288 sa nachádza na železničnej trati Komárno – Bratislava Nové Mesto, kde sa železnica križuje s cestou III. triedy. Činnosť zariadenia je automatická jazdou vlaku, v závislosti na činnosti staničného zabezpečovacieho zariadenia v ŽST Dolný Štál. Kontrolné zariadenie tohto PZZ je umiestnené na dispečerskom pracovisku v ŽST Dunajská Streda. Nové PZZ by malo prispieť k väčšej bezpečnosti, pozornosti a rešpektovaniu najmä zo strany vodičov, aby sa tak predišlo nehodám, ktoré boli v minulosti v tomto úseku pomerne časté.

(pav, foto OR TT)

Železničné priecestie v Dolnom Štále má od deviateho januára nové PZZ.

Vzniklo Železničné múzeum Slovenskej republiky

Podnikové múzeum Železníc Slovenskej republiky nie je žiadnou novinkou, tento rok uplynie už 35 rokov od jeho vzniku. Avšak z jeho pôvodného názvu Múzejno-dokumentačné centrum (MDC) si najmä široká, problematiky neznalá verejnosť, mohla odvodiť súvislosť so železnicou len veľmi ťažko. A nielen tento fakt vyvolal potrebu organizačných úprav a vznik Železničného múzea Slovenskej republiky.

Príchod roku 2018 bol preto v tejto oblasti v znamení očakávaných zmien. Všetkému predchádzali najmä pozitívne zmeny v chápaní podnikového železničného múzea ako dobrého marketingového nástroja vo vzťahu ŽSR a verejnosti a, najmä, ako skvelého osvetového nástroja. Rozhodujúcim v tomto smere bolo nariadenie generálneho riaditeľa ŽSR č. 28/2017, na základe ktorého sa zmenilo organizačné začlenenie pôvodného MDC v organizačnej štruktúre ŽSR a vzniklo nové účelové stredisko Železničné múzeum SR

požiar, dokončuje sa stavba malého stavadla ako súčasť expozície zabezpečovacej techniky a pred spustením je stavba garáže pre dreziny, ktorá bude zároveň slúžiť ako krytá expozícia traťového hospodárstva.

Rok 2018 bude mimoriadne zaujímavý aj z pohľadu pripravovaných akcií železničnej nostalgie. Okrem už naznačeného 35. výročia podnikového múzea sa celý rok ponese hlavne v znamení osláv 170 rokov železníc na Slovensku a 100. výročia vzniku prvej Československej republiky. ŽSR a spolupracujúce občianske združenia železničných nadšencov pripravujú počas roka skoro 30 rozmanitých podujatí a jász mimoriadnych vlakov, ktorými si chcú spolu pripomenúť „stosedemdesiatku“. Popri nich sa v duchu osláv budú niesť aj ďalšie aktivity železničnej nostalgie. Samotné Železničné múzeum SR pripravuje okrem niekoľko menších podujatí, najmä celoslovenský zraz historických železničných vozidiel – Rendez 2018 v dňoch 16. a 17. júna, ktorý sa v priestoroch rušňového depa Bratislava východ uskutoční už dvadsiatykrát.

Nadnárodný charakter bude mať storočnica ČSR. Už teraz je jasné, že toto výročie si pripomenú mnohé inštitúcie nielen na Slovensku, ale aj v Českej republike. Keďže so vznikom ČSR súvisí aj vznik Československých štátnych dráh, je namieste, aby sa k oslavám pripojili aj železnice. K najzaujímavejším akciám, ktoré ŽSR pri tejto príležitosti pripravujú v spolupráci s ďalšími partnermi, patrí mimoriadny vlak z Prahy do Bratislavy a 12-dňová jazda prezentačného

parného vlaku z Bratislavy cez Nitru, Zvolen, Lučenec a Žilinu do Košíc. V súvislosti s výročím pripravujú ŽSR aj obnovu dvoch vzácných historických koľajových vozidiel zo zbierok Železničného múzea SR – parného rušňa 486.007 z roku 1936 a rýchlikového vozňa Ca z roku 1931. Vykonáva ju spoločnosť OKV, spol. s r. o. Martin, ktorá má s opravami historických vozidiel bohaté skúsenosti. Oprava vozňa Ca sa pripravuje a v najbližšom období by mala prebehnúť súťaž na dodávateľa služby.

V súvislosti so vznikom Železničného múzea SR sa ŽSR rozhodli významným spôsobom podporiť aj činnosť dobrovoľníckych občianskych združení, ktorým sú na zmluvnom základe zverené mnohé rušne a vozne zo zbierok podnikového múzea. Ich prevádzku, údržbu a opravy si až doteraz združenia zabezpečovali sami pomocou obmedzených vlastných zdrojov a vďaka sponzorskej pomoci. Keďže si aj vedenie ŽSR uvedomuje, že kolekcia prevádzkyschopných koľajových vozidiel je verejnosťou intenzívne a pozitívne vnímaná, a teda pre budovanie imidžu podniku dôležitá, snaží sa nájsť možnosti, aby takáto podpora nebola len jednorazovou záležitosťou, ale aby sa dosiahol systematický rozvoj aj tejto oblasti.

Michal TUNEGA,
riaditeľ Železničného múzea SR

Z vizualizácie projektantov zo spoločnosti Doppravoprojekt, a.s. možno vytušiť, že plánovaný objekt garáže pre dreziny, ktorý by mal vzniknúť počas roka 2018 ako expozícia traťového hospodárstva, nerušívo zapadne medzi ostatné objekty pamiatkovej zóny Rušňové depo Bratislava východ.

v riadiacej pôsobnosti Odboru komunikácie. Múzeum bude navonok rozpoznateľné podľa nového loga, ktorého hlavným motívom je parný rušeň radu 375.1, v minulosti bežne jazdiaci na území Slovenska. V čase veľkých zmien ostáva nezmenený tím zamestnancov múzea a činnosti, ktoré múzeum zabezpečuje, resp. služby, ktoré poskytuje, či už širokej verejnosti, ale aj ostatným zamestnancom alebo zložkám ŽSR. Neznamená to ale, že v tomto smere nedôjde k zmenám k lepšiemu.

So vznikom Železničného múzea SR úzko súvisí aj jeho rozvoj a postupné riešenie problémov, s ktorými sa pôvodné MDC dlhé roky pasovalo. Medzi najzásadnejšie patrí potreba vybudovania nových krytých expozícií, nových priestorov na deponovanie rozmernejších zbierkových predmetov a oprava, resp. stavebná obnova jestvujúcich budov. Už teraz ale môžeme hovoriť o pozitívnych krokoch – projektanti realizujú projektovú prípravu stavebnej obnovy veľkej vodárne v areáli základného pracoviska Železničného múzea v starom rušňovom depu Bratislava východ, ktorú v roku 2016 poškodil rozsiahly

V roku 2016 bol parný rušeň 486.007 nakrátko oživený, aby sa na pár akciách pripomenuli jeho 80. narodeniny. Nikto vtedy netušil, že o dva roky neskôr bude vzorne opravený a sprevádzkovaný, aby pomohol dôstojne pripomenúť 100. výročie vzniku prvej Československej republiky.

13-ročný fanúšik železnice René Považec nám poslal takúto krásnu fotku Vectrona z jeho prvej jazdy ako R603 v ŽST Poprad - Tatry.

29. decembra 2017 bola v úseku Paprad' – Poriadie železnica poriadne zasnežená, čoho dôkazom je aj táto fotka. Autorom je D. Feješ zo SMSÚ ŽTS N. Mesto n/Váhom. Viac fotografií z pravej zimnej atmosféry nájdete na str. 20.

SPRÁVNA ODPOVEĎ DECEMBROVEJ FOTOHÁDANKY JE:

ŽST Trnava.

VÍTAZOM SA STALA A VECNÚ CENU ZÍSKAVA:

Jana Némethová, výpravca ŽST Gáň.

BLAHOŽELÁME!

					úžitok	ruská rieka	Royal Mariner	prístroj	páthaliernik starej uhorskej meny (hov.)	omám	technicko kvalifikačný katalóg (skr.)	argón (zn.)	sopečná vyvrelina	patriaci Otovi			
V krčme sa chváli stály zákazník: - Kamarát mi daroval fľašu dobrej domácej slivovice. Bál som sa, že ju rozbijem, tak som ju radšej hneď vypil. A dobre som urobil, lebo cestou domov ... tajnička.				odrecitovalo (expr.)													
				1													
				osobné zámeno			útok (kniž.)							predložka (v)			
				akže			hypnotické stavy							piestupok			
Jozef Vysočani	odplata	svietidlo	Air Handler tiež		trýzni, sužuj						veľké množstvo ľudí usadeniny						
nápor				obyvateľ star. Trácie starorim. boh lásky					EČV okr. Košice aj keď, aj tak				kanón	liehovina z ryže			
miesto blaženosti			mogolský pastier dom. meno Adely					hromada tmel									
štvorček (typ.)			koniec modlitby astát (zn.)					časť košele beryllium (zn.)									
2																	
Tatár, po česky					snežný himalájsky tvor (i Jeti)						prúd						

Turistický rok 2017 je ukončený

Opäť sa rok s rokom zišiel a my sme prišli na stretnutie Klubu železničných cestovateľov (KZČ) pri DK ŽSR vo Zvolene, aby sme si zaspomínali na náš turistický rok, spolu s našimi priateľmi zo zvolenských oddielov. Pre našich spoluturistov sme pripravili celkom 23 výletov, ktorých sa zúčastnilo viac ako 600 účastníkov. Náš nestor Marian Kološta privítal v našich radoch hostí, Bohuša Kortmana, jaskyniara zo Strážovských vrchov, himalajistu Martina Gablí-

ka, ktorý má za sebou pár osemtisícoviek a ako bonus Silviu Hoffmanovú, redaktorku „Rádiovikendu“ z Banskej Bystrice, ktorej reportáž z nášho posedenia sme si mohli vypočuť v Rannom budíku rádia Regina. Po oficialitách nastalo hemženie, ktorému dopomohli hudobná skupina Bosé nohy zo Zvolena, Kortmanovci a v neskorých večerných hodinách aj DJ Marian. Medzi jednotlivými tancami sme ešte stihli aj tom-bolu nepotrebných vecí. Nad ráno sme sa

rozchádzali v dobrej nálade a sľúbili sme si, že aj v roku 2018 budeme tráviť čas na turistických chodníkoch.

Peter Szetei, predseda KZČ

5. ročník súťaže Literáti na trati

Literárna skupina ČZS FISAIC vyhlasuje už piaty ročník železničnej knižnej antológie Literáti na trati, ktorá je príležitosťou pre všetkých autorov, ktorým je námetom, múzou či inšpiráciou prostredie koľají, vlakov a cestovanie. A pretože autorov pribúda, budú tento rok knihy dve - „Próza medzi staničníky“ a „Poezie medzi staničníky“.

Podobne ako vlni bude vašou úlohou dodanie daného počtu strán textu, ktorý sa dotýka železnice a odkúpenie aspoň dvoch výtlačkov knihy. Uvítame ukážky z kníh, články, poéziu i prózu, rozprávky, poviedky, kresby či fotografie. Pridať sa môže každý! Jedinou podmienkou je naplnenie názvu knihy – sme „Literáti na trati“. Či už profesiou, či láskou k železnici.

Je jedno, či ste ostrieľaný autor, alebo si píšete len tak pre radosť. Podelte sa o svoje dielo s ostatnými. Staňte sa súčasťou dnes

už 70-člennej partie a vytvorme spoločne ďalší diel antológie známych i neznámych autorov, ktorých spája súprava dobre rozbehnutého medzinárodného vlaku! Naberte teda odvahu a poďte do toho! „Stojí to za to!“

31. marec 2018 je posledným dňom, kedy sa môžete prihlásiť. Ďalšie potrebné informácie získate na webe <http://fisaic-l.blog.cz/>, e-mailovej adrese: frantisek.tylsar@seznam.cz alebo na tel. čísle +420 776 58 2331.

František Tylšar

Takéto milé fotky s nádhernou vianočnou a novoročnou atmosférou ste nám poslali:

Gelnica

(foto: ŽST Gelnica)

Nová Baňa

(foto: Vladimír Briška)

Gelnica

(foto: ŽST Gelnica)

Margecany

(foto: Cyprían Rychnavský)

Novinári aj verejnosť sa o nás aktívne zaujímajú

Odbor komunikácie ŽSR má za sebou jeden z najaktívnejších rokov, čo sa týka počtu vybavených žiadostí o informácie, tak zo strany médií, ako aj verejnosti či odborných inštitúcií. V roku 2017 sa jeden za najmenších odborov na GR ŽSR zaoberal 2126 písomnými (e-mail + list) žiadosťami o informáciu, a toto číslo z roka na rok stúpa.

Z tohto počtu bolo:

- 1195 tlačových správ a odpovedí na otázky novinárov
- 842 otázok a podnetov fyzických osôb
- 89 žiadostí o poskytnutie informácie podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám

Za rok 2017 bolo monitoringom médií zaznamenaných celkovo 3342 článkov, ktoré súvisia s predmetom činnosti ŽSR a boli uverejnené v printových i elektronických médiách. Najčastejšími témami, ktorým sa média venovali, boli financie a verejné obstará-

vanie, nehody a mimoriadnosti, všeobecné články o ŽSR, modernizácia či rekonštrukcie, výluky a opravy železničnej infraštruktúry. V roku 2017 Odbor komunikácie vydal celkovo 117 povolení na realizáciu výstav, filmovaní, fotografovaní, promo akcií na železničnej infraštruktúre, staniach a pod. a spolupracoval na 3 celoslovenských zbierkach (Biela pastelka, Dni nezábudiek, Deň narcisov). ŽSR tiež spolupracovali s UNICEF. ŽSR od marca 2017 komunikujú aj na sociálnych sieťach, na facebooku máme 2559 sledovateľov, na instagrame 451.

(pav)

Predĺženie platnosti železničných preukazov v roku 2018

Všetci držiteľia železničných preukazov z radov zamestnancov ŽSR, dôchodcov či bývalých zamestnancov si môžu vybaviť predĺženie platnosti železničných preukazov pre rok 2018 od 8. januára 2018 do 31. marca 2018.

Výška cestovného na rok 2018 je:

- zamestnanci ŽSR a ich rodinní príslušníci - 2. trieda 28 €, 1. trieda 42 €
- zamestnanci, s ktorými bol skončený pracovný pomer z dôvodu nadbytočnosti a mali odpracovaný príslušný počet rokov a ich rodinní príslušníci - 2. trieda 88 €, 1. trieda 94 €
- dôchodcovia (poberateľa starobného, nie výsluhového dôchodku) do veku 70 rokov a ich rodinní príslušníci - 2. trieda 18 €, 1. trieda 24 €
- vdovy a vdovci po zamestnancoch a dôchodcoch - 2. trieda 18 €, 1. trieda 24 €

- sirotky po zamestnancoch a dôchodcoch - 2. trieda 18 €, 1. trieda 24 €

Zamestnanci, ktorí sú držiteľmi Zlatej Jánskeho plakety, Diamantovej Jánskeho plakety alebo Kňazovického medaily - zaplatia za cestovné v 1. aj 2. vozňovej triede 28 €.

Zamestnanec (dôchodca) je povinný predložiť za dieťa, študenta na vysokej škole potvrdenie o pokračovaní štúdia v letnom semestri najneskôr do konca prolongačného obdobia, t. j. do 31. marca 2018.

(pav)

SOLIDARITA zhrnula rok 2017

Dňa 14. decembra 2017 sa konalo štvrté riadne zasadnutie Správnej rady fondu SOLIDARITA zamestnancov ŽSR, na zasadnutí boli prítomní aj členovia Dozornej rady. Prerokovaných a schválených bolo 17 žiadostí o finančnú podporu pri ťaživej životnej situácii v celkovej sume 13 000 €. Z toho išlo o 13 žiadostí zamestnancov ŽSR pri ťaživej životnej situácii v sume 10 800 €. Od začiatku roka 2017 bolo vyplatených z fondu 47 finančných podpôr v celkovej sume 36 550 €, ďalšie podpory budú prerokované na zasadnutí správnej rady fondu v mesiaci marec 2018.

Správna rada sa zaoberala aj vyhodnotením akcie vyhlásenej k Vianočiam 2016 pod názvom „Podporme hodinovou mzdou SOLIDARITU!“ Výnos z akcie za obdobie december 2016, január až november 2017 predstavuje sumu 16 775,73 €, čo je oproti výnosu z akcie Vianoce 2015 za to isté obdobie viac o 1 617,79 €. Súčasťou zasadnutia bolo i vyhodnotenie akcie „Darujme 2 % zo zaplatenej dane za rok 2016 pre SOLIDARITU“, ktorá prebiehala v mesiaci marec a apríl 2017. Výnos z tejto akcie predstavuje sumu 14 893,67 €. V porovnaní s rokom 2016 bol celkový výnos z akcie v roku 2017 nižší o sumu 328,19 €. Šlachetným zamestnancom ŽSR, Železničnej spoločnosti Cargo Slovakia, a.s. a Železničnej spoločnosti Slovensko, a.s., ktorých tieto výzvy nenechali ľahostajnými a ktorí darovali pre fond hodinovú mzdu a 2 % (3 %) zo zaplatenej dane za rok 2016, vyslovujeme v mene vedenia fondu úprimné poďakovanie. Poďakovanie patrí i mzdovým účtovníckam, ktoré sa ochotne podieľali na realizácii akcií.

Práve teraz prebieha vyhlásená akcia k Vianočiam 2017 pod názvom „Podporme hodinovou mzdou SOLIDARITU!“ V mesiaci december 2017 bola vďaka železničiarom, ktorí venovali pre fond SOLIDARITA zo svojej mzdy hodinovú mzdu, pripísaná na bežný účet fondu suma 4 646,97 €. Ak ste sa ešte do akcie nezapojili, je možnosť darovať hodinovú mzdu na účet fondu, prostredníctvom mzdovej učtarne až do konca októbra 2018.

Katarína Bubánová, správkyňa fondu SOLIDARITA

SUPER Valentín

v Strečne
9. - 11.2.2018.

Stredisko internátnej prípravy v Strečne Vás pozýva na valentínsky pobyt

POBYT OBSAHUJE:

- príchod v piatok 9.2.2018, po 14:00 hod.
- začíname večerou v jedálni SIP o 17:00 hod.
- pokračujeme SPOLOČENSKÝM VEČEROM v kongresovej sále o 19:00 hod.
- v sobotu raňajky o 8:00 hod., večera o 17:00 hod., v jedálni SIP.
- v nedeľu raňajky v jedálni SIP, uvoľnenie izieb do 10:00 hod.
- každý účastník dostane 2 x vstup do bazény so saunou.
- počas celého pobytu bude možné využiť služby maséra (cena dohodou)

SPOLOČENSKÝ VEČER V PIATOK O 19:00 HOD.:

- každý pár dostane fľašu dobrého vína a sladký zákusok.
- počas večera budeme hrať hity overené časom.
- spolu vytvoríme zábavné fotografie pre prezentáciu na našej stránke FACEBOOK.
- súčasťou večera bude TOMBOLA a zábavné hry.
- občerstvenie bude zabezpečené predajom v bufete.

CENA ZA TÚTO PONUKU JE:

Ak nie ste zamestnancom ŽSR, alebo ste rodinný príslušník zamestnanca ŽSR: **45 €**.

Ak ste zamestnancom ŽSR, tak náklady za Vás uhradí zamestnávateľ zo sociálneho fondu, podľa zásad kolektívnej zmluvy ŽSR. Zamestnanec ŽSR zaplatí pri príchode 5 € za občerstvenie a spoločenský večer, ktorý bude súčasťou pobytu. Prirátajte poplatok obci za ubytovanie, ktorý činí 0,80 € za dve noci /osoba.

REZERVÁCIA:
Žel. linka: 930-5348, tel.: 041 229 5348, mob.: 0903 283816

Upozornenie:
Preukaz zamestnanca ŽSR rešpektujeme iba na konkrétneho zamestnanca! Použiť preukaz kolegu nie je možné!
V uvedenom termíne poskytujeme pobyt výhradne pre využítie celej ponúkanej akcie.

Hoci mierna zima tomu nenasvedčuje, sú aj nádherné zákutia železnice s pravou zimnou atmosférou. Tieto úžasné fotografie nafotil z úseku Papraď - Poriadie dva dni pred koncom roka 2017 D. Feješ.

